

Megnyílt a 40. Vásárhelyi Őszi Tárlat Őrizve az ártatlanság pajzsát

Gerzson Pál megnyitóbeszédét mondja. (Fotó: Enyedi Zoltán)

A jubileumi évfordulónak kijáró ünnepélyességgel nyitották meg vasárnap Hódmezővásárhelyen a Tornyai János Múzeumban a 40. Vásárhelyi Őszi Tárlatot.

A város rangos képzőművészeti seregszemléjén ezúttal 115 művész 228 alkotását tekinthette meg a közönség. A négy évtizedes évforduló sajátosságaként – Pogány Gábor művészettörténész munkája nyomán – egységes rendezésben láthatók az érdeklődők az Alföldi Műhely hagyományaira visszatekintő, valamint az új törekvéseket kifejező alkotásokat. A rendezők ezzel együtt igyekeztek érvényre juttatni a Vásárhelyi Őszi Tárlat egyéni arculatát és karakterét.

A tárlat megnyitóján Gerzson Pál festőművész, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének elnöke kiemelte: mindenekelőtt a hely szellemének kell a tiszteletet megadni. Vásárhely meghatározó egy vásárhelyi világ, amelyben az emberek élnek, dolgoznak, gondolkodnak és éreznek. A művész, az ember önfelismerő és önkifejező médiuma ezt a világot érzékeli. Az itt élő művésztől tehát csak azt várjuk, hogy szólaljon meg. Vásárhely termékenyítő ereje továbbá a hagyomány – fűzte tovább mondanóját. – Az, aki a múltban nem talál kutatni- és feltárni-ot, ne jöjjön ide. Az elmúlt 40 esztendő azonban megmutatta: Vásárhely mindig biztonságos helye volt azoknak, akik sajátos vállalkozásaikat nem rendelték alá idegen kultúratervezőknek. Vásárhely nem a szolgálalkák helye, nem az alattvalóké és a megalkuvóké. Ez a hely azoké, akik tehetségük mértéke szerint önmagukat teszik felelőssé

eszméikért, akiknek van bátorságuk önmagukat fogni vallatóra. Befejezésként hangsúlyozta: – A művészet örök veszedelme az elszürkülés. Kíváncsi vagyok, hogy a vásárhelyi kiállítások őrizzék meg az ártatlanság pajzsát.

A tárlatnyitó hagyományának megfelelően ezúttal is elismerésben részesítették a szakmai zsűri által legkiválóbbnak ítélt munkák készítőit. A Képző- és Iparművészeti Lektorátus által felkért szakértők javaslatára Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város fődját és a Tornyai-plakettet Juhász Sándor festőművész, a különdíjat Albert Ildikó szobrász és Szurcsik József festőművész vehette át a város polgármesteréről, dr. Rapcsák Andrásról, aki délelőtt a Polgármesteri Hivatalban fogadást adott a kiállító művészeknek és a város vendégeinek.

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium díját Szentgyörgyi József festőművésznek, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete jutalmát Almásy Aladár grafikusművésznek ítélte. Csongrád megye Közgyűlése díját Lóránt János festőművész, a „Csongrád megye önkormányzataiért” Alapítvány elismerését Csikay Márta szobrászművész kapta. A Képző- és Iparművészeti Lektorátus Muzsnay Ákos grafikus, míg a Magyar Honvédség Engel Tevan István grafikus alkotását díjazta. A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége Vilhelm Károly festőművészt, és az Eötvös-alapítvány Kotormán Norbert szobrászművészt részesítette elismerésben. Munkajutalmat 10 alkotóművész vehetett el.

Joó Erzsébet

■ A szegedi opera történetében az öt évvel ezelőtti szezon volt az Oberfrank-korszak utolsó éve. Ma már azok is elismerik, akik akkor még nem vallották be, hogy Oberfrank Géza – és alkotótársa, Kerényi Miklós Gábor rendező – hat esztendő működése alatt a modern operajátszás, a korszerű zenés színház légszínvonalasabb hazai műhelye volt a Szegedi Nemzeti Színház operatársulata – amelyet rendszeresen hívtak külföldi vendégszereplésekre is. A felsenteini hagyományokat s a Komische Operben szerzett művészi praxist Szegedre áttültetni – amolyan valódi, nagy vállalkozás volt; sikeréről olyan, ma már legendáriummal övezett előadások beszélnek, mint – a még mozi-színházi – A türelmes Szókratész, a Nyugat lánya, az idén fölújítani tervezett Macbeth, Szokolay Sándor Várnása, az Otello, A bolygó hollandi, a Don Giovanni. A produkciók, a társulat, a művészek díjakat és kitüntetések kaptak; az előadások teltházak, a kritika elismerő volt. S hat év eredményes erőfeszítése után mégis úgy kellett távoznia az Operaházba a szegedi főzeneigazgatónak, hogy senki sem marasztalta. Ma, hétfőn este fél 8-kor hajdani együttesét, a szegedi szimfonikusokat vezényli.

■ Hazajön-e még, amikor Szegedre jön?

– Túlteszem magam a rossz emlékeimen és jövőm, ha hívnak. De miért tagadnám le: a szegedi évek lezárása nagyon főkavaró része az életemnek, s ilyen is marad. Az a hat év szakmailag a pályám legsikeresebb szakasza volt és a lehető legigazságtalanabban zárult. Még most is elér a nosztalgia, ha Pesten találkozom akkori szegedi kollégákkal, vagy látom itt, a színházi titkárságon az arcképemet – de mindez nem tudja feledtetni, hogyan kellett elmennem innen.

■ Nem jelent némi elégtételt, hogy az idő nem azokat igazolta, akik akkor azt állították: csak látszat, hogy a szegedi opera a csúcson van?

Az emlékek legalább kétféleké Szegeden vezényel Oberfrank Géza

Fotó: Nagy László

– Ez már akkor olyan égbekiáltó csacskaság volt, hogy nem is érdemes szót vesztetni rá. Tény, hogy a társulat valamennyi részlege rendszeresen képes volt olyan csúcsteljesítményekre, amilyenekről azóta is jórészt csak ábrándozom. A szegedinél sokkal jobb operaházi művészi feltételek között csak néha, a véletlenek szerencsés összejátszása folytán sikerül olyan színvonalat produkálni, ami itt rendszeres volt.

■ Miért?

– Muszáj nekünk most erről beszélni?

■ Nemrégiben szakmai körökben a legnagyobb elismerést hallottam önről, s úgy emlegették, mint akinek már régen az Operaházat kellene vezetni...

– Mi a kérdés?

■ Nem akarom megbánni, de tény, hogy közben egyöntetű szakmai elismerés övezi, a saját együttese ön ellen, mint vezető ellen szavaz; ez történt Szegeden és tulajdonképpen ugyanez megtörtént

már az Operaházban; mit gondol, miért?

– Azt gondolom, hogy nem szakmai érdekek miatt.

■ Mert mindenki tudja, hogy ha Oberfrank a főnök, akkor rengeteg kemény munka vár rá és vége a kényelmes életnek?

– Ezt így soha nem mondja senki... Egyáltalán nem tudom elítélni ezért a kollégákat. Amióta nem vagyok vezető állásban, én is megtanultam élvezni a munkahelyhez való laza kötődés előnyeit. Ha az embernek minimális elfoglaltsága van a színházi főállásában, s annyit járhat külföldre, amennyit akar, a sokszorosát keresi meg annak, mint amit megkereshet egy olyasfajta műhelyben, amilyent például mi Szegeden – fárasztó, időigényes, testi-lelki igénybevételt jelentő munkával – kialakítottunk. Megérték tehát mindenkit, aki így gondolkodik, más kérdés, hogy nekem másmilyenek az ambícióim. Nehezen viselem, hogy nem sikerül megmutatni, amit pedig a társulat tud; hogy megkezdjük a próbákat és a premieren már nyomokban sem fedezhető

föl az eredeti szereposztás; hogy nem lehet időt kapni arra, hogy legalább az egyszer már elért szintre vissza lehessen hozni egy produkciót – és a többi. Nekem a zene a szerelmem; és nem akarok többet, de kevesebbet sem, minthogy minél többen élvezhessék, amit a muzsikusok közvetíteni képesek a zenéből.

■ Ugyebár számít arra, hogy – mint eddig – ezután is lesznek konfliktusai?

– Mint mindenkinek, aki valamely pályát hivatásból választ.

■ Vasárnap hallottam a rádióban, hogy az Operaház igazgatója, Ütő Endre nem érti, miért kellett a Bánk bán eredeti vezetőjéből lemezt készíteni az ön vezényletével; amikor ő van benne az Erkel-év különféle bizottságaiban, ő egyeztetett már régen a minisztériummal, és különben is: ott van az Operaház Bánk bán előadása, azt kellett volna lemezen is forgalmazni. Mit szól ehhez?

– Sok minden van, amit meg én nem értek.

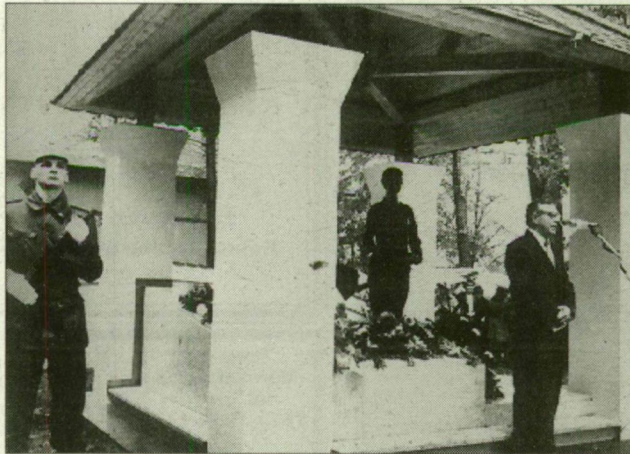
■ Miért a ritkán játszott Manfred szimfóniát választotta a ma esti programba?

– Mert még sohasem vezényeltem és már évek óta szeretném. Azok közé a művek közé tartozik, amelyek nélkül – úgy érzem – nem lenne teljes a pályám. Most elég erőt érzek magamban hozzá, tisztességes próbaidő is rendelkezésünkre állt. Lehet, hogy az ismertebb Csajkovszkij szimfóniákkal talán kevesebb munkával nagyobb hatást lehet elérni; a Manfred szimfónia csodálatos érzelmi gazdagsága nehezebben bontható ki, meg kell érte küzdeni; de megéri. Remélem, a hallgatóság is így érzi majd.

Sulyok Erzsébet

Peugeot-iskola

Október 15-én avatják fel Szekszárdon azt a képzési központot, amelyet a Peugeot magyarországi vezérképvisletének anyagi támogatásával alakítottak ki.

Dr. Farkas László köztársasági megbízott avatta föl az emlékművet. (Fotó: Somogyi Károlyné)

■ Zákányszéki mementó

„Illő tisztességgel kell emlékezni rájuk”

Vasárnapi szentmisére szokatlan időpontban, délután 2 órakor gyűltek össze a hívők, holtakra emlékezők Zákányszéken. A település kápolnányi méretű kicsiny temploma szülfölásig megtelt tegnap a II. világháború áldozataiért mondott szentmisén. A községben régóta várt emlékmű elkészülése adott alkalmat a szertartásra,

amely az avatási ünnepség része volt. A Lengyel téren elhelyezett emlékmű a II. világháború áldozatainak, az 59 ártatlanul elpusztult zákányszéki lakosnak mementója. A szoborkompozíció Bánvölgyi László szobrászművész munkája, az építészeti környezetet Palánkai Tibor építész tervezte. Az emlékmű a lakosság

adományaiból és nem kevés társadalmi munkájával, a megyei közgyűlés, a képző- és iparművészeti lektorátus támogatásával és zömében a község költségvetéséből készült, összességében megközelítőleg másfélmillió forintért.

Az avatóünnepségen Gárgyán István polgármester köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Farkas László köztársasági megbízott, címzetes államtitkár mondott emlékező gondolatokat. Avatóbeszédében hangsúlyozta, hogy több évtizedes kényszerű elhallgatás után gyászolhatja II. világháborús áldozatait, ártatlan véreit a község, mint ahogyan számtalan település szerte Magyarországon. A háború halottai hősök voltak, a hazáért haltak meg. Olyan történelmi sodrásba kerültek, amelyben nem volt más választásuk, mint a harc, akár életük feláldozásával. Illő tisztességgel kell emlékezni rájuk. Az államtitkár a magyar kormány nevében helyezte el koszorúját. A honvédség képviselői, a település önkormányzata és egyházközsege, valamint a község lakói koszorúkkal, virágokkal emlékeztek a háború áldozataira. Az emlékművet Kósa Ferenc esperes, ácsotthalmi plébános szentelte fel.

B. P.

Fektesse megtakarítását Magyar Államkötvényekbe!

Kedvező kamatok; állami garancia; eladás és vétel; készséges ügyfélszolgálat az MNB megyei igazgatóságán (Szeged, Deák Ferenc u. 17.)

1993. 10. 4.	Vételi nettó árf.	Eladási nettó árf.	Felh. kamat 1993. 10. 4.
1994/A	98,00	98,60	16,20
1994/B	97,16	97,76	13,90
1995/A	–	–	–
1995/B	93,70	94,30	18,76
1995/C	96,89	97,49	11,75
1995/F	95,69	96,29	4,38
1995/G	99,18	99,78	2,94
1995/H	99,30	99,90	1,28
1996/A	94,25	94,85	12,66
1996/B	95,98	96,58	12,23
1996/C	95,93	96,53	11,32
1996/F	95,91	96,51	6,71
1997/C	94,09	94,69	10,70
1998/A	99,50	100,10	9,83